

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
14 грудня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №6 від 28.12.2023 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Галус О. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева І. А – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні форми і методи організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 118 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

релаксаційний вебінар-тренінг «Терапія осіннього листя» для відновлювання сил. Вправи : Я відчуваю осіннє листя; Подих осіннього вітру; Моя тривога, проблема – осіннім листям; Я і листя; Весела казка про терапію осіннього листя.

Природа має здатність заспокоювати і релаксувати, знижувати рівень стресу, покращувати настрій та підвищувати енергію. Вона також сприяє зосередженню уваги, зменшує тривожність та покращує якість сну.

Таким чином, гармонізація через природу є важливим елементом емоційного благополуччя людини. Важливо знаходити час для проведення часу на свіжому повітрі, контакту з природою та занять спортом на вулиці, щоб забезпечити собі позитивні емоції та емоційний баланс. Такий вид терапії може допомогти зняти стрес, покращити настрій, збільшити відчуття заземлення та сприяти внутрішньому спокою. Контакт з природою, особливо в такий спосіб, може допомогти людині зосередитися на теперішньому моменті, забути про проблеми та насолодитися простими радощами життя.

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 2. Чернівці. Букрек, 2015. 640 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови : уклад. О. Єрошенко, Донецьк : ТОВ «Глорія», 2012. 864 с.
3. Пруцакова О., Пустовіт Н., Логінова А. Особистість у гармонії з природою : методичні рекомендації, Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019, 72 с.

ЛУПАН Ірина Володимирівна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНИХ ЗАХОДІВ

У роботах О. В. Струтинської та В. Худавердієвої досить ґрунтовно окреслено напрями цифровізації закладу освіти [1-2], однак не враховано такий аспект, як позакласна робота, яка в закладах загальної середньої освіти є надзвичайно важливою, оскільки допомагає мотивувати учнів на вивчення програмного матеріалу, підвищувати інтерес до навчання тощо.

У роботі вчителя інформатики робота з різноманітними гаджетами, програмним забезпеченням та поєднання традиційних (офлайн) форм і методів роботи з роботою онлайн є справою більш звичною, ніж для вчителів інших дисциплін. Тим не менше і у них можуть виникнути проблеми з організацією та проведенням позакласної роботи дистанційно. Саме тому при підготовці майбутніх вчителів слід звертати увагу і на цей аспект їхньої діяльності.

Звичайно, є досвід проведення учнівських олімпіад з інформатики онлайн: як на етапі підготовки (наприклад, на сайтах <https://new.netoi.org.ua/> та <https://www.eolymp.com/> сформовано значні набори задач, розв'язки яких можна перевірити у реальному часі), так і, власне, на змаганнях різного рівня.

Однак в олімпіадах беруть участь не всі учні, а тільки найбільш підготовлені та мотивовані саме на вивчення програмування. Для залучення більш широкого кола учнів краще підходять колективні форми роботи: вікторини, творчі конкурси, квести і т.п. Наш досвід свідчить про те, що такі заходи також можливо проводити онлайн, хоча, звичайно, атмосфера змагання, командний дух відчутніші при живому спілкуванні...

У нашому університеті підготовка майбутніх вчителів інформатики до проведення позакласної роботи відбувається в рамках навчальних проєктів [3]. Наприклад, при підготовці до квесту спочатку у форматі «мозкового штурму» обирається назва заходу, яка має бути пов'язана з інформатикою і водночас бути цікавою для організаторів та потенційних учасників, тобто враховувати вікові інтереси тощо; потім здійснюється поділ студентів на групи, які будуть відповідати за розробку окремих завдань (локацій), підготовку реквізиту для них; а також призначаються відповідальні за здійснення інформаційної підтримки заходу (інформування потенційних учасників, реєстрація, висвітлення перебігу змагань у факультетських новинах), підготовку призів (призи мають бути дотепними, пов'язаними з тематикою заходу, хоча залучення спонсорської допомоги не заборонене), загальну координацію проєкту.

За останні роки на факультеті було проведено декілька онлайн квестів, організаторами яких були студенти четвертого курсу – майбутні вчителі інформатики, – а учасниками, як правило, студенти молодших курсів (наприклад, [4-5]). За свідченнями тих, хто декілька років назад брали участь у таких заходах, враження залишилися незабутні, шкода лише, що залучити студентів до участі надзвичайно важко: складно підібрати час однаково зручний для різних груп, складно зацікавити – зазвичай призи бувають скромні, а далеко не кожен погоджується жертвувати вільним часом, або часом на підготовку до занять. Припускаємо, що у закладах загальної середньої освіти саме цих труднощів можна уникнути, оскільки проводять їх для учнів одного класу.

Нарешті декілька слів про технічний бік дистанційного позакласного заходу. Оскільки наш університет для дистанційного навчання використовує платформу Google Workspace for Education, то в рамках вивчення «Методики навчання інформатики» та виконання завдання з виробничої практики відбувається ознайомлення студентів саме з цією платформою [5]. І для проведення позакласного заходу ми теж використовуємо саме її: для кожного завдання відповідальна група створює та наповнює окремий клас, код якого учаснику повідомляють після виконання попереднього завдання. Або код наступного класу може бути зашифрований у попередньому завданні. Крім того, що студенти-організатори розробляють умови своїх завдань, критерії їх оцінювання, допоміжні матеріали (файли-заготовки, інтерактивні вправи, форми для тестування і т.п.), вони ще й отримують можливість попрацювати в Google Class у ролі викладача, причому у досить короткий термін і створити

клас, і наповнити його завданнями, і отримати та оцінити результати «учнів», що надзвичайно корисно для майбутнього вчителя.

Звичайно, слід пам'ятати, що ніяка цифровізація не може замінити живого спілкування, однак при поміркованому поєднанні дистанційних та офлайн форм роботи можна досягти гарних результатів, а саме допомогти кожному учню проявити себе, зацікавитися предметом, а вчителям – виявити сильні сторони кожного учня, з'ясувати їхні вподобання та інтереси.

Список використаних джерел:

1. Струтинська О. В. Трансформація освіти в умовах розвитку цифрового суспільства: європейський досвід та перспективи для України. *Наук. вісн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К.Д.Ушинського*. Одеса, 2020. Вип. 3 (132). С.71-88. DOI: <http://doi.org/10.24195/2617-6688-2020-3-9>.
2. Худавердієва В. Тенденції цифрової трансформації освіти в сучасних умовах. *Педагогічні науки та освіта*. Випуск XL-XLI, 2022, С. 102-109.
3. Лупан І. В. Підготовка майбутніх вчителів до організації позакласної роботи з інформатики. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Випуск 1. Кіровоград, 2011. С. 68-71.
4. Тиждень факультету продовжився інформатичним квестом «Метелик 3302». *Новини факультету математики, природничих наук та технологій*. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/facultet/novini/2106-tyzhden-fakultetu-prodovzhyvsia-informatychnym-kvestom-metelyk-3302.html>.
5. Інформатичний квест «Володарі терабайтів». *Новини факультету математики, природничих наук та технологій*. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/facultet/novini/2814-informatychnyi-kvest-volodari-terabaitiv.html>.
6. Лупан І. В., Резіна О. В. Методика навчання інформатики у дистанційному режимі. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Випуск 15. Кропивницький, 2021. С.8-17.

МАСЮК Георгій Ігорович

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ОСВІТУ

Цифрова трансформація сучасної освіти передбачає: створення безпечного електронного освітнього середовища, забезпечення необхідною цифровою інфраструктурою закладів освіти, підвищення рівня цифрової компетентності педагогічних працівників, автоматизацію збору і аналізу даних [1].

Застосування сучасних цифрових технологій змінюють підхід до навчання та надають нові можливості вчителям та учням. Це і створення Всеукраїнської школи он-лайн (дистанційні та факультативні курси) на е-

КРАСНОПОЛЬСЬКА Тетяна Миколаївна E-learning course in the educational process of higher education institutions in the context of digitalization of education	56
КРЕСЮН Валентин Йосипович Необхідність розширення знань здобувачів вищої медичної освіти в галузі клінічної фармакології	59
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Гармонізації емоційного стану особистості	62
ЛУПАН Ірина Володимирівна Підготовка майбутніх вчителів інформатики до дистанційного проведення позакласних заходів	64
МАСЮК Георгій Ігорович Вплив штучного інтелекту на освіту	66
НЕПОМНЯЦА Ірина Миколаївна Формування цифрової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: нові вимоги та можливості	69
ОРЛОВ Олександр Іванович Анкетування як метод опитування у практиці підготовки спортсменів	73
ПОЛЯК Катерина Юріївна Модерні методи і форми навчання у вищій школі як відповідь на виклики сучасного світу	77
РОМЕНСЬКА Тамара Григорівна Мотиваційно-адаптаційний етап технології формування соціально-побутових навичок у дітей дошкільного віку з дцп	81
РЯБІНОВА Ірина Михайлівна Впровадження новітніх методів проведення лекційного та практичного занять	85
ТЕМЧЕНКО Ользі Василівні Інформаційні системи й технології в управлінні: теоретичні аспекти	87
ТОКАРЄВ Олександр Віталійович Особливості дизайну інтерактивних засобів масових комунікацій. Роль чуттєвого та знакового апаратів свідомості людини	89
ФІЛІПЕНКО Ольга Іванівна Вища освіта в Україні: перспективи розвитку	91
ХЛЄБНИКОВА Таліна Миколаївна Підготовка менеджерів – керівників закладів освіти в умовах дистанційного навчання	93
ЧЕБИКІН Олексій Якович Стратегічні пріоритети розвитку бібліотеки Університету Ушинського в умовах цифрової трансформації	98
ЧЕРНОВОЛ-ТКАЧЕНКО Раїса Іванівна Новатики в освітньому просторі: проблеми і перспективи розвитку	101
ШЕПЕЛЬ Марина Євгенівна Using digital learning tools in teaching english students majoring in public management and administration	103
ШПАТАКОВА Оксана Леонідівна Методичні аспекти застосування інструментів цифровізації в умовах розвитку освітнього процесу	107